Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet

KOMMUNIKÁCIÓ ÉP ÉS FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ EMBEREK KÖZÖTT – fókuszban a látássérült személyek

ÖNÁLLÓ ÉLETVITELT ÉS KOMMUNIKÁCIÓT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS TECHNOLÓGIÁK

EFOP-3.8.2-16-2016-00001 ÉS A VEKOP-7.5.1-16-2016-00001 AZONOSÍTÓSZÁMÚ, SZOCIÁLIS HUMÁN ERŐFORRÁS FEJLESZTÉSE CÍMŰ KIEMELT PROJEKT

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

ÖNÁLLÓ ÉLETVITELT ÉS KOMMUNIKÁCIÓT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS TECHNOLÓGIÁK

Az élet mely területein kiemelt fontosságú az egyenlő esélyű hozzáférés?

- oktatás
- munkavállalás
- tájékozódás, közlekedés
- sport, szabadidő, művelődés, turizmus
- önellátás, háztartás, gyermeknevelés
- hivatali ügyintézés
- egészségügyi ellátás
- gyakorlatilag az élet minden területén!!!

ÖNÁLLÓ ÉLETVITELT ÉS KOMMUNIKÁCIÓT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS TECHNOLÓGIÁK

Speciális segédeszközök a háztartásban

- beszélő eszközök: óra, konyhai- és személymérleg, vérnyomásmérő, vércukormérő, lázmérő, színfelismerő, cimkézőtoll, mérőszalag, stb.
- tapintható eszközök: mérőszalag, Braille-óra, stb.
- konyhai eszközök: folyadékszintjelző, mérőpoharak, tojásszétválasztó, stb.
- Braille-írás eszközei: Braille-tábla és pontozó, Braille-írógép, dimo-szalag feliratozó, stb.
- tanulást segítő eszközök: tapintható vonalzó, speciális körző, koordináta tábla, rajztábla, könyvtámasz, stb.
- játékok: vak-ping-pong labda és ütő, adaptált társasjátékok, Braille-feliratos kártyacsomagok, stb.
- nagyítók
- sok minden lehet segédeszköz egy látássérült ember számára, ami az átlag felhasználónak kényelmi megoldás!

ÖNÁLLÓ ÉLETVITELT ÉS KOMMUNIKÁCIÓT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS TECHNOLÓGIÁK

A Braille-írás

2X3 pontból álló cellákból áll, melyekben a kidomborodó pontok hordoznak információt.

A betűk formája nem felel meg a síkírás betűinek.

Nem külön nyelv, hanem egy nyelv másféle írásrendszere.

Becslések szerint a látássérült személyek kb. 10%-a ismeri.

Pontos méreteit szabványok határozzák meg, szabadon csak korlátozottan méretezhető.

120-160 grammos papírra nyomtatható vagy műanyag és fém táblákra elkészíthető.

A magyar Braille rendszer több vonatkozásban eltér a normál írástól vagy a külföldi Braille rendszerektől, pl. ékezetes és kettős betűk írása.

Tévhit, hogy a digitális technológia elterjedésével jelentősége csökken, inkább átalakul, pl. Braille-kijelző, Braille-nyomtatás, Braille-bevitel érintőképernyős eszközökön, stb.

ÖNÁLLÓ ÉLETVITELT ÉS KOMMUNIKÁCIÓT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS TECHNOLÓGIÁK

A Braille-írás eszközei:

- Braille-tábla és pontozó
- Braille-írógép
- Braille-nyomtató
- Braille-billentyűzet
- Braille-kijelző

ÖNÁLLÓ ÉLETVITELT ÉS KOMMUNIKÁCIÓT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS TECHNOLÓGIÁK

A gyengénlátó emberek legfontosabb segédeszközei

- hagyományos kézi nagyítók
- elektronikus nagyítók
- monitorhoz csatlakoztatható nagyítók, olvasótévék
- speciális szemüvegek, távcsövek
- fényvédő, kontrasztkiemelő szemüvegek

ÖNÁLLÓ ÉLETVITELT ÉS KOMMUNIKÁCIÓT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS TECHNOLÓGIÁK

Egyéb segédeszközök:

- aláíró keret, névbélyegző
- merev és összecsukható fehérbotok
- Futár-távirányító
- tűbefűző, pattintós tű

ÖNÁLLÓ ÉLETVITELT ÉS KOMMUNIKÁCIÓT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS TECHNOLÓGIÁK

Infókommunikációs segítő technológiák

A számítógép és az arra fejlesztett speciális szoftverek kinyitották a világot a látás- és a mozgássérült emberek számára.

Különösen fontos szerepet tölt be a tanulásban, a munkavállalási lehetőségek kiszélesedésében, de a szabadidő hasznos eltöltésében és az önálló ügyintézésben is.

A vak felhasználók nem használnak egeret, kizárólag billentyűzetről vezérlik a számítógépet.

Az érintőképernyős eszközök használatához is rendelkezésre állnak a kisegítő lehetőségek, ezek egyre több eszközön gyárilag elérhetőek.

A látássérült emberek számára az okostelefon nem kényelmi szolgáltatás, hanem az önálló életvitelt megkönnyítő segédeszköz.

ÖNÁLLÓ ÉLETVITELT ÉS KOMMUNIKÁCIÓT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS TECHNOLÓGIÁK

Néhány az akadálymentes honlapok és szoftverek alapkövetelményei közül

- észlelhetőség, pl. minden nem szöveges formátumú tartalomhoz szöveges alternatívát kell biztosítani, illetve legalább a tartalom azonosítására alkalmas leírást kifejezetten vizuális tartalom esetén
- a tartalmaknak különböző megjelenítési módokban is információvesztés nélkül kell megjelennie, pl. képernyőolvasóval alaphelyzetben nem észlelhető a betűtípusok vagy a színek megváltozása, így csupán ez nem hordozhat információt
- valamennyi szöveges tartalom betűmérete növelhető legyen
- minden funkció legyen elérhető billentyűzetről
- biztosítson elegendő időt a tartalmak elolvasásához
- az információnak és a felhasználói felület kezelésének egyaránt érthetőnek kell lennie
- közös felületet biztosítson minden felhasználó számára!

ÖNÁLLÓ ÉLETVITELT ÉS KOMMUNIKÁCIÓT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS TECHNOLÓGIÁK

A számítógép és az okostelefon használatát támogató szoftverek

- képernyőolvasó szoftverek, pl. Jaws for Windows, NVDA, Voiceover, Voice Assistant
- képernyőnagyító szoftverek, pl. Magic for Windows, Zoomtext
- optikai karakterfelismerő szoftverek, pl. Abbi Finereader

ÖNÁLLÓ ÉLETVITELT ÉS KOMMUNIKÁCIÓT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS TECHNOLÓGIÁK

Speciális segítő alkalmazások

- pénzfelismerő,
- képfelismerők,
- hangoskönyv olvasók,
- Távszem
- minden olyan alkalmazás, ami bárki számára fontos információkat vagy megoldásokat szolgáltat, pl. mobilbank, menetrend, időjárás, online jegyvásárlás, online bevásárlás, stb.

ÖNÁLLÓ ÉLETVITELT ÉS KOMMUNIKÁCIÓT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS TECHNOLÓGIÁK

Hozzáférés a látássérült emberek számára szükséges eszközökhöz

Az önálló életvitelt segítő eszközök beszerzése komoly többletköltséget jelent a fogyatékos személyek és családjaik számára.

Az egészségbiztosítás rendszere gyakran elavult vagy nem megfelelő minőségű eszközökre ad támogatást, illetve rugalmatlan a párhuzamos igényekkel és a hirtelen állapotváltozásokkal kapcsolatos igényekkel szemben.

A látássérült emberek esetében mindössze néhány fehérbotra és szemüvegre jár alanyi jogon támogatás.

Számos életvitelt segítő eszközre csak egyedi méltányossággal lehet támogatást szerezni.

Eseti jelleggel pályázati lehetőségek állnak a fogyatékos személyek rendelkezésére.

Léteznek eszközkölcsönzési lehetőségek, de ezek kínálata és területi lefedettsége egyenlőtlen.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

